HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לא ביטלו. לא בטיל ואין הטומאה בוקעת למעלה מן הגג שיש לה להבל לעלמא: **רבי יוסי היא.** משום לחייבי גזירות לקמן נקיט לה: **תנן.** מלאוהו תנן ויודעין אנו שאינו לריך לו מכל מקום לא ביטלו בפירוש: **הרי הוא כסתם עפר.** כעפר שאין אנו יודעין אם עתיד לפנותו אי לא דסתמיה בטיל. פלוגתא לר' יוסי עפר סתם בטיל סתם תנן שאין אנו יודעין אם ילטרך ליטלו לא בטיל: **עפר.** ויודעין אנו שיפנהו דלמא סתמא הוא: **הרי הוא כסתם תנן.** שאין אנו יודעין אם יפנהו אם לאו דסתמא לא בטיל: **הגח ליסור שבת.** כגון מתני' כיון דעפר לינו ניטל בשבת סתמיה בטיל: **אפילו ארנקי.** כיס מלא מעות בטיל אם אבל תבן וקש ניטל למאכל בהמה: **למיטיימיה קאי.** הלכך סתם עפר בטיל ליה ואפילו לרבנן: **כיס למיטיימיה קאי.** בתמיה: **לא שנו.** דבעי נסר ד': **אלא שנתנו לרחבו.** תלכו של קף לרוחב החריץ משפה לשפה כעין גשר: **אבל לתרבו.** שנתן לתלכו של תריץ קף ד' לוולך על גבי יתדות אלל שפתו סתם קלת רוחב החריץ ומיעטו מד': **אפילו כל שהו.** שהיתה קף קלה (ג) אפילו לינה אלא כתלבע הרי מיעטו לרוחב החריץ מלרביעה במשך מדת הפתח ומתני' רמב ד' תנן: **זו אלא כנגד זו.** שהיתה זו בולטת לרה"ר יותר מהבריתה לא סגי להו בנסר אלרבעה: **אין בין זו לזו ג'.** אין לחוקה זו מזו שלשה: **מתני' מתנו.** גדיים של תבן ומפסיק על פני רוחב כל החלירות: **מחילין.** מן התבן לבהמתן ולא חיישינן דלמא ממעטו תבן מי' דהויא לה חדא רשותא ואלרי ולא מסלי לשותא בחלר ולא לא חיישינן דהא אפילו חימעטו אי לא הוי מיעוט על פני עשר אמות ויותר לא אלרי להא עד עשר פיתחא הוי ואין בהמה ממעטת כל כך בחלילתה בשבת אחד: **נתמעט התבן.** על (ג) כל החלר או במשך י' אמות ועוד: **מערבין אחד.** אם נתמעט בחול: **גמ' שלא יהו.** בידים לתוך קופתו דלמא אקיל טובא וממעטו ליה מעשרה וקא מטלטל בחלר האסורה ומחלילין דקתני בתמני' שהבהמה נאה ואוכלת והתם לא חיישינן דלמא ממעטו דבהמה קלי קלי אכלה. ליתנו לחלרינא לא יהו לתוך קופתו משום דמוקי' מתמול למחילה זו: **ולאוקמי.** בהמתו על התבן כדי לאכול שרי ולא גזלינן דילמא אקיל בידים וספי לה דלמא ממיר עליה לאיסור דרבנן ולא עבר עליה: **והא ר"ל חניא מעמיד אדם את בהמתו ע"ג עגלים.** מחוברים לאכול ולא חיישינן דלמא עקר בידים ומחליל לה דהא ממיר עליה לאיסור שבת אבל לאיסור מוקלה קיל ליה ומייתינן דלמא אקיל בידים וספי לה ס"ל כיון דלאיסורא דרבנן הוא לחלילה ניחוש: **דקאים בחפה.** מתני' לאו דמוקים לה עלה בידים אלא קאי בחפה אלא תלך במקום אחר ואחלי ואלבה וכולי האי לא גזור רבנן: **כיס שבין שתי חלירות.** ושני בחים מעשי החלירות פתוחין לו: **כילד הוא עושה.** להמיר מיהם את האחד נועל את ביתו הפתוח לחותו ומעטל את רשותו ולקמן [עמוד ב] פריך תרתי למה לי נעילה וביטול: **הוא אסור.** להוליא מחותו בית לחלר שלו שהרי ביטל רשותו וכל הבית כחלר: **בגוב שבין שני אחמי שבת.** בור לחבנים בו תבן ואם אין שני אחמין הוא חלין בחמוס עיר זו וחלין בחמוס עיר זו אלו נוטלין ואוכלין מחוך שיוש טוב וכן אלו ואין מוסלין שמא אלו יקחו מן החמוס השני: **כיון דאיכא אקראי.** ניכר שגג הגדים מחרחק מן התקרה ואי אפשר דקאי רמי אנפשיה ופריש. ולישנא דמוקמא נמי אין אסור משום מוקלה אלא משום לא נורמי מחילה היא. אבל מתני' דקאי ממבן בחלר ואין עליו תקרה לא מינכרא מילתא: **שמעת מינה מחילות.** המפסיקות בבית ואין מגיעות לתקרה שמן מחילות ותיובתא דלמאן דאמר בפרק הדר (לעיל עב.) גבי ה' חבורות שבאבן בטרקלין דבמחילות י' שרו ב"ש ומשום דאין מגיעות לתקרה לא מפלגי דיורין: תבן

לא ביטלו לא אמר רב הונא מאן תנא אהלות רבי יוסי היא אי רבי יוסי איפכא שמעינן ליה דתניא (ג) רבי יוסי אומר תבן ואין עתיד לפנותו הרי הוא כסתם עפר ובטל עפר ועתיד לפנותו הרי הוא כסתם תבן ולא בטיל אלא אמר רב אסי (ד) מאן תנא עירובין רבי יוסי היא רב הונא בריה דרב יהושע אמר טומאה אשבת קרמית הנח איסור שבת דאפילו ארנקי נמי מבטל אינש רב אשי אמר בית אחריץ קא רמית בשלמא חריץ למיטיימיה קאי אלא בית למיטיימיה קאי: נתן עליו נסר שרוחב ד': אמר רבא (ה) לא שנו אלא שנתן לרחבו אבל לארכו אפילו כל שהוא נמי שהרי מיעטו מד': וכן שתי גזוזטראות זו כנגד זו: אמר רבא (ו) האמרת זו כנגד זו אין זו שלא כנגד זו לא וזו למעלה מזו נמי לא אמרן אלא שיש בין זה לזה שלשה טפחים אבל אין בין זה לזה שלשה גזוזטרא עקומה היא: **מתני'** (ז) מתבן שבין שתי חצירות גבוה עשרה טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד אלו מאכילין מבאן ואלו מאכילין מבאן נתמעט התבן מעשרה טפחים מערבין אחד ואין מערבין שנים: **גמ'** אמר רב הונא (ח) ובלבד שלא יתן לתוך קופתו ויאכיל ולאוקמי שרי (ט) והאמר רב הונא אמר רבי חנינא (י) מעמיד אדם את בהמתו על גבי עשבים בשבת ואין מעמיד אדם את בהמתו על גבי מוקצה בשבת (יא) דקאים לה באפה ואזלה ואכלה ולא יתן לתוך קופתו תבן והתניא בית שבין שתי חצירות ומילאהו תבן מערבין שנים ואין מערבין אחד זה נותן לתוך קופתו ויאכיל וזה נותן לתוך קופתו ויאכיל והתבן מי' טפחים שניהם אסורים כיצד הוא עושה נועל את ביתו ומבטל את רשותו הוא אסור וחבירו מותר וכן אתה אומר (יב) בגוב של תבן ב' תחומי שבת קתני מיהת זה נותן לתוך קופתו ויאכיל וזה נותן לתוך קופתו ויאכיל אמרי בית כיון דאיכא (יג) (מחיצות ו) תקרה כי מיפחית מינכרא ליה מלתא הכא לא מינכרא ליה מלתא: נתמעט התבן מעשרה טפחים שניהן אסורין: הא עשרה שרי ואע"ג דמידליא תקרה טובא שמע מינה (יד) מחיצות שאין מגיעות לתקרה שמן מחיצות אמר אביי הכא בבית שלשה עשר חסר משהו עסקינן ותבן עשרה ורב הונא בריה דרב יהושע אמר אפילו תימא בבית עשרה ותבן היא בריתא דקתני בהלות ופ"ה (טוש"ע ס"ח סי' שעב סעיף ח):

לא ב מיי' שם הלכה יד טור ש"ע ס"ח סי' שעב:

לב ג ד מיי' שם הלכה ג טוש"ע ס"ח סי' שעב סעיף יט:

לג ה מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה ט ממנ לחון שם טוש"ע ס"ח סי' שכד סעיף יג:

לד ו מיי' שם וטוש"ע שם ומי' שעב סעיף יט:

רב נסים גאון

שמעת מינה מחיצות שאין מגיעות לתיקרה הויאן מחיצות. הוויא דהא מילתא בפרק הדר עם הנכרי, פליגו בה ר' חייא ור' שמעון ב"ר חד אמר [מחלוקת במחיצות המגיעות לתקרה וחד אמר] מחלוקת במחיצות שאין מגיעות לתיקרה.

רבינו חננאל (המשך)

בו זה הנסר לארכו [הר' מיעט רחבו מד' טפחים. אמר רבא הא דתנן וכן שתי גזוזטראות זו כנגד זו מותר, אבל זו שלא כנגד זו אי לאו למעלה מזו [לא], לא אמרן אלא שיש ביניהן ג' טפחים, אבל אין ביניהן ג' טפחים עמוקה (ו) היא ושרי. מתני' מתבן שבין שתי חצירות גבוה י' טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד. אילו מאכילין מיכן ואילו מאכילין מיכן. ואוקימנא מתבן שבין שתי חצירות גבוה י' דקתמר ר' יוסי תבילי הממטו ומיני החלוגות שפירשו על פני הממ גאויר הטוגע שלא כנגד הנקב טהור ומוקי לה בממוכין לו בפחות מטפח ואומר ר"י דמ"מ מהני ביטול לענין שלא יבא טומאה לכלים שבגידו והא דל"ר יוסי בפרק היכן (סוכה כא:) במקומו היה עומד וממלא מפני קבר התסוס היינו דוקא בקבר לכתיב קרא (במדבר יט) אבל בקבר שהמהיל על הקבר טמא אבל בעלמא קסבר ר' יוסי לחינה בוקעת וטהור: **דקאים** לה **באפה ואזלה.** ואם תאמר אם כן מאי לירינא דנקט רב הונא שלא יתן לתוך קופתו ויאכיל כיון לחסור אפילו להעמידה אע"ג שלא מטלטל וי"ל דאי הוה נקט ליה לחסור להעמיד לא הוה ידעינן מאי טעמא כל כמה שלא לחמעינן שאסור לטלטל הלכך לחמעינן שאסור ליתן לתוך קופתו משום שלא מיפחית ולאו אדעתא וממילא ידעינן לחסור להעמיד: **וכן אתה מוצא** בגוב של תבן. פירש בקונטרס גוב בור ולא ניין בור גדי תבן ויש מפרשים לשון קש וגבנה:

שמע מינה מחיצות שאין מגיעות לתקרה שמן מחיצות. בחמיה פי' בחמילות עלאי כי הך ולעיל (עב:) פסקינן כרבי יהודה הסבר לחמר לב"ש עירוב לחד לכולן בחמילות שאין מגיעות לתקרה והחם נמי בחמילות עלאי לחייבי כלפי' החם (ז) : לכל

(ג) [תוספתא דלהלות פט"ו ה"ט סוכה ד.], ב) [לעיל עח:], ג) שבת קכב., ד) [ג"ז העירוך ע' נג ג' בניב של תבן פי' תבן מעופה כמו תבילות], ה) רש"ל מ"ז, ו) [לעיל עב.], ז) כש"ה: לחלר, ח) [ג"ל לוכך],

הגהות הב"ח

(א) גב' אמר רבא הא דתנן וכן שתי גזוזטראות וכו' זו כנגד זו אין זו שלא כנגד זו או זו למעלה מזו לא חו למעלה מזו נמי: (ב) רש"י ד"ה אפילו כו' ואפילו אינה: (ג) ד"ה נתמעט החבן על פני רוחב כל החלר: (ד) חוס' סד"ה שמע ומו' כדפי' החם. נ"ב כד"ה בחחילות:

גליון הש"ס

גב' מאן חנא עירובין ר' יוסי היא. עיין לקמן דף פד ע"ב חד"ה בור מאי לינא:

מוסף רש"י

ר' יוסי אומר תבן ואין עתיד לפנותו וכו'. ופליג בין חבבן בין לחרוחות, דלרוחות היינו עפר, ולקמיה ס"ק דלריך ביטול, וה"ל ר' יוסי חבן אם יזוע שאינו עתיד לפנותו הרי הוא כעפר סתם בטל אפילו חימלא, ולרוחות אפילו חימלא בטל ידיע מי עתיד לפנותו או לא, מספחת בטל אלא אם כן יזוע דעתיד לפנותו, דלהכי הוי כסתם תבן ולא בטיל (סוכה ד.).

רבינו חננאל

בסחמא לא בטיל. ופריך רב הונא מאן חנא אהילות ר' יוסי ופליג אחנא דידן. איני והא ר' יוסי איפכא חני, דחנן באהילות פרק (ט"ו) ר' יוסי אומר חבן ואין עתיד לפנותו הרי הוא כסחם עפר ובטיל, עפר (ואין עתיד) [ועתיד] לפנותו הריהו כסחם חבן ואינו בטל. קחני מיהת הרי הוא כסחם עפר ובטל, מכלל דר' יוסי סבר עפר סתם בטל. אלא חנא דיעורבין הוא ר' יוסי ופליג עליה חנא דאהילות. רב הונא בריה דרב יהושע אמר גבי איסור שבת אפי' אנרנקי בטיל וכל שכן עפר או צרורות. רב אשי אמר בית אחריץ לא רמינן, חריץ למטמיוהו קאי הילכך סחמא בטיל, אבל בית לאו למימליה קאי, הילכך אי פריש דבטליה אין אי לא לא. מחני', נתן עליו נסר שרחב ד' טפחים כו'. אמר רבא לא שנו שאם נתן בחריץ נסר פחות מד' טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד, אלא בזמן שהחושיט זה הנסר מזה הצד לצידו האחר של חריץ לרחבו, אבל אם נתן זה הנסר לארכו של חריץ מצד אחד של חריץ, אפי' פחות מד' מערבין אחד, שהרי מיעט החריץ מד' טפחים, לפי שרחב החריץ שנינו כי הוא [רוחב ד', ואם] נתן

ח) נמ"ל עקומה.